

ఎవరు చూసిన వ్యసంతం

యస్. రామసుబ్బారావు

గానాధారం

త్రైకారు రోడ్డు మీద, అంతకంటే వల్ల టి మోటారు కారు, చేరుచుచుదురుగా ముప్పు చిన్నచిన్న గోతులను లెక్కచెయ్యకుండా, వందెంచేసెట్లుగా పరిగెడు తోంది. డ్రైవ్ చేస్తున్న శ్రీధర్ అవయవాల యంత్రంతో పనిచేస్తున్నాయి. అతని పాటగాన్ని అవరించిన ముత్యాలాటి స్వేదబిందువులు శ్రమకు విప్పగా మిలమిల వెరుస్తున్నాయి.

కారుతో పోటీగా, శారద క్షేమాన్ని గురించిన ఆలోచనలు, మనోవధంతో పరిభ్రమిస్తున్నాయి. సమాధానంలేని ప్రశ్నలు, సకలు పరిస్థితిలో పడేస్తున్న సంశయాలు, శ్రీధర్ సహవాన్ని పరీక్షిస్తున్నాయి. తనిండక ఆలస్యాన్ని భరించలేడు. గంట కరవై మైళ్ల వేగాని? అలవాటుపడ్డ శ్రీధర్ కి. ఏమై మైళ్ల వేగం సంక్రమి కళ్లంచడంకేడు, ఎంత తొందరగా శారద సాన్నిధ్యాన్ని చేరుకుని, ఆమె ఆరోగ్యాన్ని గూర్చి చల్లటి వార్త వింటానా అనే ఆరాటం అంతకంతకూ అధికమా తోంది.

టైం చూసుకున్నాడు. ఏడు సలభై అయింది. తను గమ్యం చేరుకోవాలంటే ఇంకా వందమైళ్లు దాటాలి. వదిగంటల లోపలే వూరు చేరుకోవచ్చు. అంటే రెండుగంటల పదిపాను విమిషాలు గడవాలి.... సూట ముప్పుగా ఎదు నిమిషాలు..... గుణించ లేని పెకలు..... 'అబ్బ!' అనుకున్నాడు శ్రీధర్. క్లబ్బులోమా, శారద ఎదుట టైం అంటే ఎరుగని శ్రీధర్ ఇప్పుడు లెక్కలు కూడా కడుతున్నాడు. ఇందులో ఆశ్చర్యపడవలసిందే లేదు. శారదంటే అతనికుండే అభిమానం అటువంటిది.

ఆ అభిమానంతోనే, శారద పుట్టింటికి వెళ్ళే ముందు, ఆమె నాపుచెయ్యాలని విశ్వప్రయత్నం చేశాడు. 'మనిక్కడే ఉండ! పర్సంగ్ హోమ్ లో చేర్చిస్తాను. పోయిగా ఉంటుంది. మీ వూరు వెడితే ఇబ్బంది పడతావు.'— అని ఎంతో నెమ్మదిగా చెప్పాడు. తనమాట వింటేగా. ఆడవాళ్లంత తొందరగా మాట లక్ష్యపెడితే ఇంకేం!

'కాదండీ! తొలి కాప్పు పుట్టింట్లోనే జరగాలని మా వాళ్లు మరీ మరీ పట్టుబడుతున్నారు. అది ఆవహాయితీకాదు. ఈ ఒక్కసారి మా వాళ్ల కోరిక తీర్చండి.'— అని ప్రాధేయపడింది. ఆమె ప్రార్థనలకు తనకు కరగలేదు. అప్పట్లో వూరుకుంది తన మాటికా విలువనిస్తోందని సంతోషించాడుకూడా. కాని ఆ సంతోషం ఎంతోకాలం నిలువలేదు. శారద ఇంటికి ఉత్తరం వ్రాసింది ఏమో— వెంటనే మావగారు కంగారుగా కూసురారుంచి పరిగెత్తు కొచ్చి నానా హంగామా చేశారు.— 'తొలి చూలు పుట్టింట్లోనే జరగాలి నాయనా నీకు కొత్తగా ఇల్లాలైందిగాని వాకు ఎప్పటికీ చూస్తూనే అనే సంగతి మరిచిపోకు. కప్పకూతురుకి లోటు రానిస్తానా ఏదీ ముసలివాళ్లం. మా చాదస్తామం పాళవ చెయ్యకు'— అని గడ్డం పట్టుకుని, ఘరి విప్పి పిళ్ళవడిటా బలిమూలుతుంటే మనసులో ఇష్టం లేకపోయినా ఎదురు చెప్పలేకపోయాడు. తన అసమ్మతకు ఫలితంగా శారద పుట్టింటికి వెళ్లి పోయింది.

ఎంత పల్లెటూరైనా కూసురూ మాత్రం వూరుకాదా! అక్కడమాత్రం పిల్లల్నిగన్న తల్లులు లేరా! అని తన మనసులోనే దైర్ఘ్యాన్ని చెప్పుకున్నాడు.

కాని ఇప్పుడు, కూసురూ విదేశాల్లో కొరగని పల్లెటూరే అన్నిస్తోంది.

తన ఏది జరుగుతుందని శంకించాడో అది నిజమై కూర్చుంది. ఈ రోజే కలబుల్లో మూకర్చు ఆడుతుంటే పోస్టుమాన్ తంతి తీసుకొచ్చాడు. కొంచెం ఆందోళనతోనే కవచు చింపాడు.

'స్టార్ట్ ఇమ్మూడియట్లీ డాటర్ సీరియస్' అని మానగారి పేరు కనిపించగానే కళ్లు తిరిగినట్లుని పించింది. మళ్ళీ చదవబోతే అక్షరాలు అలుక్కుపోయాయి. విరిగిన మనసుతో, ఎవరికీ క్షమాపణ చెప్పకుండానే, కారులో ఏకావేక, ఇంటికేనా వెళ్లకుండా, బయలుదేరాడు.

ఇప్పుడెవర్ని ఏం తాళలేదా. అసలు వైద్య సదుపాయం సరిగా లేని వూరికి శారదను పంపించడం తనదే బాధి తక్కువ. అపాయాన్ని శంకించినా ఆత్మ దైర్ఘ్యాన్ని కూడగట్టుకుని శారదకు అనుమతి నిచ్చాడు. ఇప్పుడు స్వైర్యమంతా ఎక్కడిదక్కడ పటాపంచలైంది.

'తను ప్రమాదాన్ని కొనితెచ్చుకుని నా మనసుకు శాంతిలేకుండా చేసింది.'— శ్రీధర్ కి శారదమీద అప్రయత్నంగా కోపమొచ్చింది. కాని జాలిగా కళ్ల ముందు వెదిలిన శారద రూపం కోపాపుంతా రూపుమాపింది. జరగవలసిందేదో జరిగింది. దాని కామెకూడా పూర్తిగా బాధ్యురాలు కాదు. ఇప్పుడేం బాధపడుతోందో ఏమో పాపం.— శ్రీధర్ ఆలోచనలు పరిపరివిధాల పరుగెడుతున్నాయి.

* * *

నిర్మలంగా ఉన్న ఆకాశం ఉన్నట్లుండి మేఘా వృతమైంది. అంతవరకూ మిడిసపడ్డ రోజు ముఖం చాలు చేసుకున్నాడు. శారకలు, 'సితోపాపే మేము నన్నట్లుగా అతని వెనుకపడి మరుగున పడ్డాయి' టప టపమంటూ చినుకులు ప్రారంభమయ్యాయి. అవికూడా పెద్దవై ఏకదారగా వర్షం మొదలైంది. రానురాను వర్షపు హోరు, జోరకూడా ఎక్కువయ్యాయి.

ఇదే రకంగా ఒకటి రెండు గంటలు వాన కురిస్తే కూసురూ పోయే రోడ్డుమీద కారు నడవడం కష్టం. అంతా బురదమయంగా ఉంటుంది. వెధవ రోడ్డు, వెధవ వూరూను. ఈ పల్లెటూళ్లు బాగుపడే దెప్పుడో! రోడ్లంతా గతుకులే. వూరి విషయం చెప్పనే కక్కలేదు. —ఒక్క నిమిషంకూడా తోచదు. ఇంటిలో పాటలు లెక్కపెట్టుకుంటూ, గోళ్లు గిల్లకుంటూ జపం చెయ్యవలసిందే. వైద్యసదుపాయం అసలే లేదు. అటువంటి వూరికి వంతంపట్టి శారద ఎదుకు పోవాలి.— చేతులారా అపాయాన్ని కొని తెచ్చుకోవడం కాకపోతే. తనమాట లక్ష్యపెట్టద్దా! ఆ ముసలిమావగారోకడు. ఉన్న ఒక్కగానొక్క సుకుమారి పట్టులో ఏం కష్టపడుతుందోనని నానా కంగారుపడి ఆ పల్లెటూర్లో వడేశాడు. ఇప్పుడు సుఖపడి పోతోందిగా అక్కడ. మొదటనే తను పట్టువలె తే ఇప్పుడింత వరకూ వచ్చేదికాదు. కనికరం చూపించాడు. ఇప్పుడు బాధపడడం తన వంతుగా మిగిలిపోయింది.— శ్రీధర్ అసహనం హద్దులు మీరుతోంది.

వినుగు వి రా మం లే కుం డా కురుస్తోంది నా స. అం దు వ ల్ల దా రి అం తా

మనగనే ఉంది. త్రోవనీగా కనిపించడం లేదు. కారు వేగంగా నడవడం ప్రమాదకరమే. అయినా శ్రీధర్ తో పట్టుదల వేళ్లు పాతుకుంది. వేగన్ని తగ్గించలేదు. వర్షపు జోరు శ్రుతిమించుతోంది. క్షణక్షణానికి విజృంభిస్తున్న వాన శ్రీధర్ తో అసహవాన్ని అధికం చేస్తోంది. ఎక్స్ ప్లెడ్ డ్రైవర్ అని కొనియాడబడే శ్రీధర్ అనుభవం నేర్చిన పాతాన్ని మర్చిపోయాడు. వాననీరువల్ల మరుగునపడ్డ గోతుల్లోంచి చక్రాలు పోయినప్పుడు కలిగి కుదుపులు అతని పట్టుదలను నడతించలేక పోయాయి.

అక్కసాత్తుగా 'కేక' మని పెద్ద శబ్దంవేస్తూ కారు దేసికో గుద్దుకుంది. అమిత వేగంతో పోతున్న కారు ఆగడంతో శ్రీధర్ ముందుకు తూలిపడ్డాడు. ఉతిక్కిపడి నడవే బ్రేకువేశాడు.

'ఎంత ప్రమాదం తప్పింది!'— మనసులోనే అనుకున్నాడు. స్టీరింగ్ వీల్ గట్టిగా పట్టుకోవడం వల్ల తన ప్రాణాలు నిలిచాయి. లేకపోతే తనముందుకు ఒరిగి పడడం, స్టీరింగ్ తన చెస్టెకి బలంగా గుద్దుకోవడం ఒక్కసారి జరిగిందేమి. అప్పుడిక తనే తోకంతో ఉండేవాడో!

ఒక్క క్షణం అతని మెదడు పనిచెయ్యలేదు. అనుకోని ఈ ప్రమాదం అతని సహవానికి పదిక్షణ నిలిచింది.

టైం పదివ్వుర దాటింది. పైన ఇంకా వాన హోరును కురుస్తూనే ఉంది. అయినా లక్ష్యపెట్టక, లూర్చాలిన్ క్లాత్ కప్పకుని, తన అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకోవడానికప్పుట్లు డోర్ తెరిచి కారుముందు భాగం వైపు వెళ్ళాడు. కారు బాగా పాడై యుంటుందని తెలుసు. అయినా ఏదో ఆశ. బయోనెట్ తెరచి, తలతోపలికి దూర్చి, అగ్ని పుల్లలు వెలిగిస్తూ ఇంజను పూర్తిగా పరీక్షించాడు. కారు కదిలే పరిస్థితిలో లేదు. అంతవరకు మిణుకుమంటూన్న ఆశాజ్యోతి ఆరిపోయింది. బయోనెట్ విసురుగా నూసి, ఏం చెయ్యాలో పాటపాక, కణతలమీద చెయ్యి ఆన్చి కళ్లు మూసుకు కూర్చున్నాడు— కారులో.

కూసురూ ఇంకొక పదిమైళ్లకంటే ఎక్కువ దూరం ఉండదు. పడిచిపోతే సుమారు మూడు గంటలు పడుతుంది. అసలీ వానలో నడవడం సాధ్యమా! రోడ్లంతా గతుకులే. ఏ గోతిలోనే పడితే లేవనలే వాధుడెవడూ లేడు. శ్రీధర్ కేం చెయ్యాలో తోచడంలేదు.

శారద నిస్సహాయంగా కళ్లల్లో మెదులుతూనే ఉంది. 'ఇంక తాళలేదు. తనిక్కడ జాగరం చెయ్యలేదు.'— అనిపించింది. అతనిలో మొండి పట్టుదల త్రింది. వాన తగ్గు ముఖం పట్టుకపోయినా డోరు తెరచి, కారు తాకేసే నడవడం ప్రారంభించాడు. చుట్టూ చక్కని చీకటి. దోవ కనిపించటంలేదు. ఏదో నడచుతున్నాడు. దారిలో చిన్నచిన్న గోతుల్లో కాళ్లు పడుతూనే ఉన్నాయి. తూలిపడి మళ్ళీ లేస్తూనే ఉన్నాడు. లూర్చాలిన్ క్లాత్ కప్పకున్నా తడుస్తున్నాడు. అప్పుడప్పుడతను అనివేకంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడేమోనని ఎదురు ప్రశ్న వేసుకున్నా తన్నుతాను సమాధానవరచుకుంటున్నాడు.

ఒక అరగంట గడచింది. నడుస్తున్న శ్రీధర్, కొద్ది దూరంలో మిణుకు మిణుకుమంటూ దీపాలు కనిపించడంతో స్టేక తిన్నవాడిలా ఆగిపోయాడు. కూసురూ

అప్పుడే వచ్చేసిరిగా తను అందహాసమును వేసుకున్నాడు. ప్రకారం అప్పుడే చేరవలసిన వాడుకాడే. తను త్రోవ తప్పిపోయాడు. అయితే ఇదేం వూరు? కూనూరు ఇక్కడేకంటే దూరం ఉంటుంది.— రకరకాల ప్రశ్నలు శ్రీధర్ తో మొలకతెచ్చాయి.

ఏమైనా తను ముందుకు అడుగు వెయ్యక తప్పదు. మళ్ళీ కారు దగ్గరికిపోయి ఇప్పుడు చెయ్యి గలిగిందేమీ లేదు. వెనక్కిపోతే తనకి కారు కన్పిస్తుందనే సమ్మతంకూడా లేదు. ముందుకుపోతే ఏదేనా సహాయం లభిస్తుందనే ఆశనా ఉంది. తన అదృష్టం బాగుండే ఇలా దోవతప్పి వచ్చాడేమో! ఈ పక్కటలాల్లో ఏదో ఒక బండి దొరక్కపోయి— తను కూనూరు చేరినట్టే అనందిస్తున్నాడు శ్రీధర్.

పైన కుండపోతగా వాన కురుస్తోనే ఉంది. కాళ్ళమీద బురదతో అడుగుతీసి అడుగు వెయ్యటం అతి కష్టంగా ఉంది. దానికితోడు పొంటు బాగా తడిసి బరువెక్కింది. పిల్లికి చెంబాటం ఎత్తిక్కి ప్రాణ సంకటంతా ఉంది తన పరిస్థితి. వాన తన పొలిట శనిలా దాపురించింది— మనసులోనే తిట్లు పున్నాడు శ్రీధర్.

దీపాలు వెలుగుతున్న ఇల్లు చేరువైంది. లోపల మనుషుల జాడమాత్రం లేదు. బహుశా నిద్దర పోతూ ఉండవచ్చు.

గేటు తలుపు తీసి లోపలికి అడుగు పెట్టబోయిన శ్రీధర్, ఖో! ఖో!! మంటూ కుక్క అరవడంతో ఊకిక్కిపడి ఆగిపోయాడు. వరండాలో ఎవరో ఘనిషి కదిలిన చప్పుడైంది.

“ఎవరది?” బీకటిని చిల్చుకుంటూ ఎదురు ప్రశ్న శ్రీధర్ ని నిలదీసింది. వెంటనే ఏం మాట్లాడు

ఎదురుచూచినవసంతం

దాలో తోవలేదు. “ఎవరంటే వలకరే?”— ఈసారి కంఠంలో కరుకుడనం ప్రతిధ్వనించింది. ఆ ఆకారం లేచి నిలబడిందికూడా.

‘ఇక్కడే కారు ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాను. ఏమైనా బండి దొరుకుతుందేమోనని ఇలా వచ్చాను.’ శ్రీధర్ నాన్నాడు.

“అమ్మా! కారు ప్రమాదమే! ఈ వానకూడా జోరుగా కురస్తూ ఉండే! లోనికి రండి బాబూ, ఈతలికే బాగా ముద్దెస్తోయంటారు!”—అంటూ అతడు తైలు వెలిగించాడు. అతని ఆవహ్సనం నడి సముద్రంలో దిక్కు తెలియని నావలా ఉప్పు తనకు లంగరలా తోచింది. లోపలికడుగు పెట్టాడు.

“తమరేపూరి కెళ్లాలని బాబూ!” కుతూహలంగా అడిగాడు ముసలివాడు.

“కూనూరు.”

“ఈడకి ఐదు కోసులుంటాది బాబూ! ఇది వగిడింది. ఈ వానలో పెయ్యణం కష్టమే కానీ... ఏదో చెప్పబోయాడు.

ఇంతలో తలుపు తెరచిన చప్పుడైంది. ఇంటాయన కాబోలు — తలుపు దగ్గరే ఉండి నొకరు వైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు. అతడంతా విపులంగా చెప్పాడు. ఇంటాయన ముఖంలో సానుభూతి కదలాడింది.

“సావం! పెద్ద కష్టమే కల్గింది. తడిసిపోయాడు కూడా. లోపలికి రండి. బట్టలు మార్చుకుందురు గాని.” అంటూ, శ్రీధర్ ఏదో చెప్పబోతే అవకాశ మియ్యకుండా, నొకరు వైపు తిరిగి,

“కనకయ్య! బండి సిద్దం చెయ్య!” అని ఇంటికి అడుగుపెట్టారు.

అప్పటికే తన బట్టల ధర్మనూ అంటూ వరండా కొంత తడిసింది. లోపల గదులకూడా తడుస్తూ యని భయపడ్డ శ్రీధర్ పైనే ఉండిపోయాడు. ఆయన బలవంతంవీడ వంప, తాల్చి ధరించక తప్పలేదు.

“బండోచ్చేలోగా లోపల కూర్చుండురుగాని! రండి!” అని ఆయన ఆవహ్సనంతో ఈసారి ఫరవాలేదని ధైర్యంగా ముందడుగు వేశాడు.

లోపలి కడుగుపెట్టిన శ్రీధర్ అల్లాగే అవ్రతి భుజై నిలబడిపోయాడు.

—ఎదురుగా గోడకి తగిలించబడ్డ ఫోటోచూసి.

“వసంత!— అతని మనసు బాధతో మూర్ఛింది. ఆమె ఈ ఇంటిలోనే ఉంటోందా? ఇప్పుడు తనను చూస్తే వీడరించుకోదూ? ఆమె ఎదుటనడే హక్కు ధైర్యం లేనే తనకు!

“అలా నిలబడిపోయారే? కూర్చోండి!”—

వంతగా శ్రీధర్ వైపు చూస్తూ, అన్నాడాయన. శ్రీధర్ యాంత్రికంగా కూర్చున్నాడు. ఇంకేదేదో అడగబోయిన ఇంటాయన శ్రీధర్ వాలకం చూసి నిరమించుకున్నాడు. ఇద్దరి మధ్య నిశ్శబ్దం పైన నేనుకుంది.

ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్లున్న శ్రీధర్, “బండి సిద్దమైంది బాబూ!” అన్న కనకయ్య పిలుపుతో జైలునుంచి విడుదలయ్యే నిర్వాగ్యుడిలా అనుభూతి పొందాడు. ఇంటాయనకు కృతజ్ఞత తెలియజేసి ఎల్లాగో బండిలో వడ్డాడు.

వానలో తడుస్తున్న ఎద్దు ఒళ్లు వేడెక్కడం కోసం అన్నట్లుగా పరిగెడుతున్నాయి. ఆకాశం మబ్బులతో ఇంకా చుట్టంగానే ఉంది. వాన కొద్దిగా తగు ముఖం పట్టినా ఇప్పట్లో పూర్తిగా తగ్గే సూచనలే లేవు. వెచ్చదనంకోసం (కామోసు) వెలిగించిన మట్టతో ఏదో అవ్వకానుభూతి పొందుతూ హాసీరుగా ఎడ్లను అదలిస్తున్నాడు కనకయ్య. మట్ట వెలుతురు కటిక బీకటితో గర్వంగా మెరుస్తోంది.

శ్రీధర్ అలోపనలో శారద స్థానాన్ని, తాత్కాలికంగా, వసంత అక్రమించింది. వసంతను గురించి తెలుసుకోవాలనే ఆత్రత అతనిలో పరవళ్లు త్రొక్కుతోంది.

“కనకయ్య!” కొంచెం ముందు జరిగి పిలిచాడు శ్రీధర్

“బాబూ!”

“మీ అయ్యగారికేమైనా పిల్లలా?”

“ఉన్నారు బాబూ!”

శ్రీధర్ ఆశించిన సమాధానం రాలేదు.

“పెద్ద వాళ్ళనరూ లేరా?”— మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు.

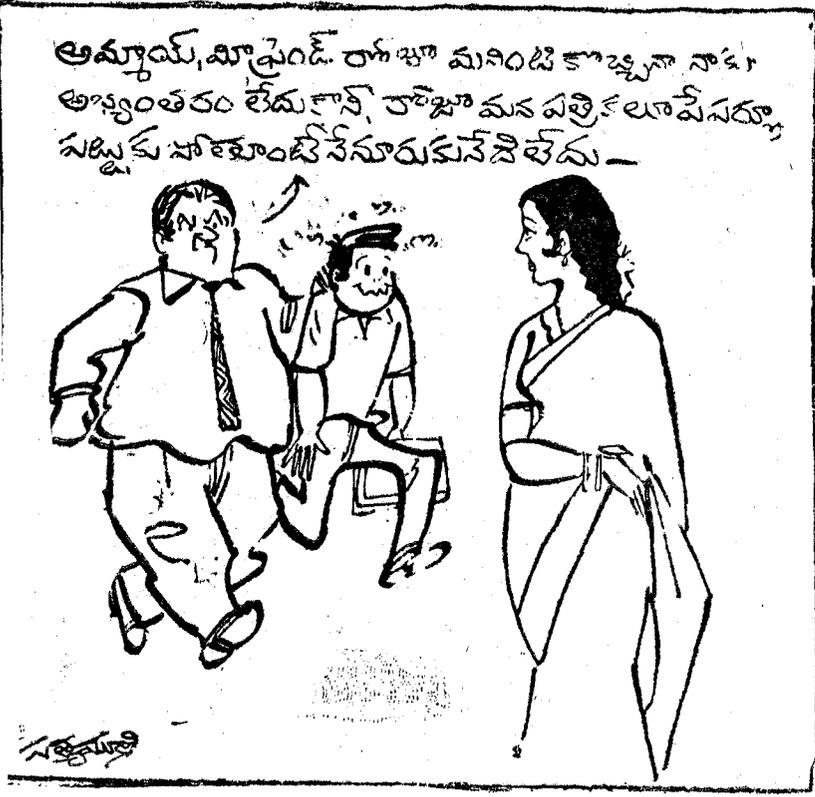
“ఒకమ్మాయి ఉండేది బాబూ!.....కానీ.....

— కనకయ్య కంఠం రుద్దమైంది.

“హూ!.....— కానీ.....” శ్రీధర్ అత్రతగా మాట సందించాడు.

“ఆ అమ్మలి ఈ పాపిష్టి మనుషులు బతకనియ లేదు బాబూ!”

శ్రీధర్ నిశ్చిన్నడయ్యాడు. కళ్ళోకూడా ఏవ కూడని వార్త ఛి.

అమ్మయ్య, మీ ఫ్రెండ్ రోజూ మనింట్లో కాజ్జుగా నాకూ అస్యంతరం లేదు కానీ, రోజూ మన పల్లికి లావేసయ్య సత్తుకు హాళూంట్ నేనూరుకునే నేలేమ —

కనకయ్య మల్లి ప్రారంభించాడు

“అత్తోరింటో నరకముఖమిందా తల్లి! నదువుకానే రోజుల్లో ఎవడితోనో సంబంధం ఉందని మొగుడు దారిద్ర్యంపాన పెట్టేవాడండి. పూరంతాకూడా అదేమూట కొద్దై కూస్తుంటే ఆ నింద భరించలేక యేర్కో పడింది బాబూ! అన్నెం పున్నెం తెలివి మాలచ్చివి.”

“.....ఈ చేతుల్తో మా యమ్మను పెంచాను బాబూ! ఈ పాపిష్టి చేతుల్తోనే ఏట్లోపడ్డ బిడ్డను బయటకు తాగాను.....” కనకయ్యగొంతు పెగల్గేదు. పైమిది కండువాతో కళ్లను ఒత్తుకున్నాడు. పెంచిన ప్రేమ అటు వంటిది.

శ్రీధర్ కి అంత వానతోనూ, మువ్వెమటలు పోశాయి. వసంతకు, తను చేసిన అవ్యాయం ఎటు వంటి విపరీత పరిణామాలకు దారితీసింది!

—పూదయం ఫ్యాషిస్తోంది. ఆతని మనసు కొన్ని సంవత్సరాలను వెనుకకు మళ్లి విద్యార్థి దశ ముందు ఆపింది.

తను కాలేజీలో చేరినప్పుడు, లెక్చరరు మొదటి రోజు అటెన్డెన్స్ చేస్తూ — ‘వసంత!— అని పిలిచి నప్పుడే తన నాపేరు ఆకర్షించింది. ఇంత చక్కటి పేరుగల అమ్మాయి ఎలా ఉంటుందో చూడాలనే కుతూహలం మనసును దోలవ నారభించింది. ఆ అమ్మాయిని మొదటిసారిగా చూసినప్పుడు అజంతా శిల్పం తన కళ్లముందు సజీవంగా నిలవలేదు కదా! అన్న భ్రాంతిలో పడ్డాడు. ఆ యస్కాంతలా ఆకర్షించే అమె నయనాలు, పాలరాతిలా మెరిసే మున్నని నుదురు, కెంపులొద్దినట్లుండే కెంపల ఆకర్షణ, సంపెంగలాంటి ఇంపైన వాసీక, అందమైన చిన్న నోరు— ఇవి చాలావూ ఎవరైనా కన్పించడానికి అందు కనే ఎందరో ఆమెకు దాసోపానున్నారు. ఆమె కౌసల్యం మాత్రమే కలవరించారు. అందర్ని త్రోసిరాజిని తనకు సన్నిహితురాలయింది. తమ స్నేహం ప్రేమగా మారి వివాహానికి పునాదులు వేసింది. తనెంతగా పొంగి పోయాడప్పట్లో! కాని ఆ ఆనందం పాలసాగులాంటిదే అయింది. ఇంట్లో తన అదర్బావైవరూ హర్షించ లేకపోయారు. వరాయి కులం సంబంధం సాంప్ర దాయానికి విరుద్ధమన్నారు. ‘ఈ పెళ్లి జరిగితే మిగతా పిల్లల పెళ్లిళ్లు కావని అమ్మ మొత్తుకుంది. తనలోని వేతకానితనం తలెత్తింది. తను తల వంచాడు. అమూల్యరత్నాన్ని చేజితులా జార విడుచుకున్నాడు. వసంతకు మళ్లి మొహం చూపించ లేక పోయాడు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలేం జరగ లేదుకూడా!

కాలప్రవాహం తొరడను తనకప్పగించింది. ఆమె ఆకర్షణలో వసంతను మర్చిపోగలుగుతున్నాడు. కాని తనకు మానసిక శాంతిలేకుండా ఏమిటో సంఘటనలు. పాత జ్ఞానకాలను త్రవ్వడం కోసమేనా తను దారితప్పి వసంత ఇంటికి చేరాడు.

శ్రీధర్ తల వేడెక్కుతోంది. కళ్ళు తెరిస్తే వసంత, కళ్ళు మూసినా వసంతే మెదుల్తోంది.

“నువ్వు నా జీవితాన్ని నాశనంచేశావు. ఆశలు రేపే మోసం చేశావు. దగాపడ్డ నా జీవితం తర్వాత కూడా తప్పుదారులు పట్టింది. దానికికూడా నువ్వే కారణం. నా ఉసురు నీకు తగలక పోదా!” అని

అలా పడెనది చెప్పి తరిగిపోయినట్లుగా అన్న డాక్టర్ని మరగుతొంది. మూసలపై వేడెక్కుస్తోంది. శ్రీధర్ చెప్పలు గట్టిగా మూసుకున్నాడు. కనకయ్య ఎడ్లను గట్టిగా అదనలిస్తున్నాడు. కాన్ని గంటలు ఏకధారగా మారుకు కురిసిన వాస చాల వరకు తగ్గుముఖం పట్టింది. బండి బాపుమీద పడుతున్న చివరకులు టవ టవమని చప్పుడు చేస్తున్నాయి. కళ్ళు మూసుకున్న శ్రీధర్ కళ్ళతో వసంతే మెదుల్తోంది. గతుకుల రోడ్డుమీద బురదలో బండి ఎల్లాగో

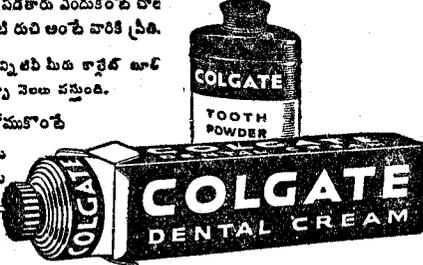
కాలేజీలో నోటినించి దుర్వాసన రాకుండా చేసుకోండి రోజంతా దంతక్షయం కాకుండాకూడా కాపాడుకోండి!

ఎందుకంటే: ఒక్కసారి తోముకోకనే కాలేజీ వెంట్రో క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన సూక్ష్మ క్రిములను 85% వరకు తొలగించును. కాలేజీ 18 మందిలో 7 గురికి నోటి దుర్బంధమును వెంటనే అపుతుందని మరియు తోజనము అవగానే కాలేజీ పద్ధతిలో పళ్ల తోముకొనుట ద్వారా ఎక్కువ మందికి ఎక్కువ దంతక్షయము అరికల్గిందని దంత శాస్త్ర చరిత్రలో పూర్వము ఎన్నడూ తెలియ చేయవలసిన కార్య వరికారణం పరిశ్రమగా విధానించబడినది. ఊరికే నోటిలో పిల్ల పోసుకొని పుక్కిరించుట దాలది. తోజనము అయిన వెంటనే క్రమంపవ్వకుండా కాలేజీతో పళ్ల తోముకోండి. దాని వచేతనమైన మడుగు పళ్ల మధ్య కనపడకుండా ఉండే సందలలోనికి వెళ్లి నోటి దుర్వాసనకు మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన క్షుణ్ణ పోతున్న అచారపు తునకలను తీసువేస్తుంది. పిల్లల కాలేజీతో పళ్ల తోముకొనుటకు యిష్టపడతారు ఎందుకంటే దాని వేపు ఉండే దాని ఏవర్ గుమెంట్ వంటి దుని అంటే వారికి ప్రీతి.

పిట పొడవి కావాలంటే, ఈ లాభములన్నిటిని మీరు కాలేజీ ఖాళీ తొడవి ద్వారా పొందగలండి... ఒక రకపు వెంట్రో వస్తుంది.

- కాలేజీతో క్రమంపవ్వకుండా పళ్ల తోముకోకే
- ✓ నోటి దుర్వాసనను పోగొట్టును
 - ✓ దంతక్షయమును నిరోధించును
 - ✓ పళ్లను మెరుక్కు ఉండేలా ఉండును.

వారు ఎక్కువ కుత్రముగా, తాటాగా ఉండుటకు మరియు పళ్ల ఎక్కువ తెల్లగా ఉండుటకు క్రమంపవ్వలో ఏ యితర పళ్ల తోముకోనే క్రిమ్ కన్న కాలేజీనే ఎక్కువ మంది వారుకున్నాడు.

© 1963, P&G

పుష్పము మీ ఆదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవలసివచ్చింది, మీ సరియైన వ్యవహారాలను గురించి మీరు తెలుసుకొనగోరినట్లయితే ఒక సోపు కార్డు పై న మీకు ఖచ్చితముగా ఒక పుష్పము పేరున్నా, మీరు వ్రాయు తేదీ, వేళవినరములున్నూ, మీ సరియైన విరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసివంపండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగావేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ లగాయతు

12 మాసములలోను మీయొక్క ఆదృష్టము, లాభము ములు, జీవిత మార్గము, వివేకవహారముతోమీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, వాహర్యులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్రీ సుఖము, సంతోషము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్రవ్యలాభము: మొదలగువానిని గురించి పుష్పముగా మానవారీగా వ్రాసి రూ.1.25వ. పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకం). దుష్ట గ్రహములేదేనా ఉన్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీ పై నవంపబడును. మేము పంపిన భోగిట్టా మీకు తప్పక తేనివెడల పై కము వాసమ చేయబడును. ఒకసారి సరిక్షించండి. అక్షయ శుభాక్షయాలలో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

**నాణ్యత మరియు పొదుపు
కుటుంబం అంతటికీ**

ఎంతో పొదుపు.
ఎంతో ఉల్లాసకరం!
ఈ పెద్ద వైబా టాల్కం ప్రత్యేక కాళ్లెట్ క్రేష్టత కలిగివుంది.

ఎంతో సువాసన!
ఎంతో కాలం వస్తుంది! స్నానం చేసినా—జయలుకు వేళ్ల ముందు హాయిగా ఈ పొడరు యరేచ్యగా చల్లకొన వచ్చు.

ఎంతో మృదు మృదు మృదు!
ఎంతో మెత్తనిది! కాళ్లెట్ అహల విధోపయోగ టాల్కంను తేలి ఎంతో వేమిస్తుంది. సున్నిత చర్మాలకు తగినది.

కాల్గేట్

బహుళవిధోపయోగ టాల్కం

అపురూపమైన పువ్వుల శాశ్వత సువాసనగలది !

“మన్ను, సుఖనడలేవు. అమాంతుకారాల్లైన ఒక అబల ఉనురు నిన్ను వెంటాడుతూనే ఉంటుంది!”— అని శ్రీధర్ కారణంతో ఆమె తనను తీసుకున్నట్లుని పిన్నంది.

శ్రీధర్ కి ఒడలు కంపించసాగింది. మనసు శారద గురించి కీడునే శంకిస్తోంది. శారద లేకపోతే తనకు బ్రతకలేదు. వసంతే ఈ విధంగా తనమీద ప్రతి కారం సీర్చుకుంటోందా?

—శ్రీధర్ రెండు చేతులతోనూ తలను గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

—అది పగిలిపోతుందనే భయంచేత గామోసా. నూరు దగ్గరవుతున్నకొద్దీ అతనిలో ఆత్మక అనికం కాబోచ్చింది. బండి ఢిగి పరుగుడుదానూ అనిస్తోంది అతనికి.

“బండిని కొంచెం జోరుగా పోసియే కరకయ్యా!” —బ్రతివారే ధోరణిలో అన్నాడు.

“అలాగేనండీ! అయినా వచ్చేకాం బాబూ! ఇంకో అయిదు మినిట్లలోనే నూరు చేరమా!”— కనకయ్య భరోసా శ్రీధర్ కి కాస్త సంతుష్టినిచ్చింది.

బండి మామగారిల్లు చేరడంతోటే ఏమూత్రం అలభ్యంచేయకుండా శ్రీధర్ బండి ఢిగి, తలుపు తట్టాడు. తలుపు తెరిచి మామగారు శ్రీధర్ అంత వాసనో రావడం చూసి ఆశ్చర్యపోయారు.

“శారద కులాసాగా ఉందండీ!” ఆత్మకగా ఆయన ముఖంలోకి చూస్తూ ప్రశ్నించాడు శ్రీధర్.

“అ! తల్లి పేల్ల కులాసాయే నాయనా. భగ వంతుడు మనల్ని చల్లగా చూశాడు.”— అన్న మామ గారి మాటలు అమృత వాక్కులా చెవిని సోకాయి. శ్రీధర్ లో అసందం వెల్లి విరిసింది.

“కనకయ్యా!”— ఉత్సాహంగా కేకేసాడు.

“బాబూ!”— అంటూ ఒక్క క్షణంలో కళ్ల ముందు నిలిచాడు కనకయ్య.

వెంటనే జేబులోంచి పగిలూపాయల కాంతుం తీసి కనకయ్య చేతుల్లో ఉంచబోయాడు.

“ఒద్దు బాబూ! నేను మీకు చేసేదేపాటి, ఈ డబ్బు తీసికోదానికి!”— కనకయ్య తిసుకోలేదు.

“నీకు తెలియదు కనకయ్యా! నీ నవాయమే లేకపోతే నేనే నూరు చేరుకోవడం ఇప్పట్లో జరిగేది కాదు. ఈ డబ్బుకే తెచ్చాకాదు. దీన్ని తిరస్కరిస్తే నా మనస్సుకి సంతుష్టి ఉండదని” శ్రీధర్ బల వంత పెటడంవల్ల కనకయ్య డబ్బు తీసుకోవక వచ్చిందికాదు.

ఇదంతా గుడ్లప్పుగింది చూస్తున్న మామగారికి అయోమయంగా ఉంది. కనకయ్య సెలవు తీసుకుని వెళ్లిపోయాడు.

“అక్కడే నిలబడి పోయావేం నాయనా! తోపికి కొచ్చి అమ్మాయిని చూడు”— అంటూ, అప్పటికే తీవ్ర శ్రీధర్ అతగారు హెచ్చరించడంతో, అతనిలో చైతన్యం కలిగింది.

శారద గదిలోకి అడుగుపెట్టాడు శ్రీధర్. ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్న శారదని అమాయకంగా ఆమెను అంటిపెట్టుకొని పడుకున్న, ఎర్రగా బొద్దుగానున్న, పసిపిల్లను చూసి ఉప్పొంగిపోయాడు. కొన్ని క్షణాల క్రితంవరకు ఆమెను గురించి కంత

... అనుకుంటే అది అసాధ్యం. అందుకే భర్త కేసును తీసుకువచ్చాడు. ఇది కలకాదు. తన భారద కేసుగా ఉంది. పక్కమీద వేసిన శ్రీధర్ మనస్సుని, వివేకత మైన గాలి దుమారం తగ్గిన తర్వాత ఏర్పడిన ప్రశం తిత ఆనందించింది. తనప్పుడు ఏ బాధలేకుండా తేలికపడ్డ మనస్సుతో, హాయిగా పడుకుని ఉన్నా డంటే తనకే ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

ఈ రాత్రి, తనీ ఇల్లు చేరోలోగా, తన పూర్వదం మీద ఎంక భయంకరమైన ముద్రవేసింది. కారుచీకటిలో, జోరుప వానలో, దారి తెలిసి గతుకల రోడ్డుమీద కారు ప్రమాదం, వనంల జ్ఞానకాల, భారదను గురించిన కలవరం, — అబ్బ! కొన్ని గంటల్లో ఎంత అనుభవం!

వనంల నిర్మాణం తన పూర్వదయాన్ని గాయపరచినా కేసుగా ఉన్న భారద సాహచర్యంలో ఆది త్వరలోనే మామతుంది. తన వనంలకి అన్యాయంచేశాడు. విజయే! దానికి తమ మనోహార్యకంగా పశ్చాత్తాప పడుతున్నాడు. తన పశ్చాత్తాపం ఆమెను తిరిగి బ్రతికించకపోవచ్చు. కాని తన మానసిక దౌర్బల్యాన్ని కడిగేస్తుంది. ఆమె ఎడల తనకున్న నిర్మల భావాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది. ఆమె అత్యుశాంతికి తనింతకంటే వెయ్యిగలిగిందేమింది!

* * *

ఉదయం భారదతెడుబురగా కూర్చున్న శ్రీధర్ ముఖాన్ని ప్రాతకాలపు ప్రశాంత ఆనందించింది.

“నిన్నరాత్రి పర్చు లేవలేదే నాకు నిద్రాధంగం కల్గించడమంటే ఏమిటో వరుగరా” — మృదువుగా నవ్వుతూ అడిగింది భారద, బోల్లోనూ పాప తలమీద వేళ్లతో రాస్తూ.

“అంత హాయిగా నిద్రపోతున్న నిన్నులేవే లేని పాపం తలకు చుట్టుకొడం ఇష్టంలేక. అయినా నేనింటల్లో లేకపోయినా హాయిగా నిద్రపోగలంపు మాట” — వేళాకోళగానే అన్నాడు.

“ఇంతవరకూ ఏమాని ఇప్పుడింతేం ఫర్వాలేదులేదే. మా పాప ఉందిగా. ఇదయితే అల్లరి చెయ్యకుండా పడుకుంటుందికూడా” — ఎంతో ఆప్యాయంగా వసిదాని ఫలభాగాన్ని ముద్దెట్టు కుంటూ అంది.

“అదీ మాస్తాగా కొంతకాలం పోనీ. అప్పుడు దాని బాధపడలేక నేనే నయమని నరుగెట్టుకొస్తావ్.”

“ఇదేం అల్లరిది కాదులేండి మీలాగ..... బంగారుకొండ” — అంటూ పాప ఒళ్లంతా ముద్దుల వర్షం కురిపించింది.

“నేలెడం లేదు. ఇంకా కళ్ళేనా సరిగా తెరవలేదు. అదంటే ఇంత ప్రేమా, నిమ్మ పువ్వుల్లో పెట్టి పూజిస్తున్నాను, వన్నెక రోజేనా అలా ఆప్యాయంగా చూసావ్?” — చెప్పి పెట్టుకున్న ఉక్రోశంతో అన్నాడు శ్రీధర్.

“వాల్లెండి మాటుల నేర్పారు. ఎవరై నా వింటా రనేనా లేదు. పైగా అలా అరుస్తారేం.” అని సున్నితంగా మందలించింది.

“సరి పాపకేం పేరుపెడదా? ఈ కోపంతో జూర్యుణ్ణలాంటి పేరుమాత్రం ఏరకండి, జీవితాంతం మనల్ని తిట్టుకుంటూ ఉంటుంది.” సుల్లి ఆమె అంది.

“నువ్వే చెప్పు.” — అసక్తిగా ఆమె వైపు మాస్తా అన్నాడు.

“వూసూ మీరే చెప్పండి, పక్షి హక్కులన్నీ

భర్త కేసును తీసుకువచ్చాడు.

“నవంత.” — పాపవైపు మాస్తా అన్నాడు శ్రీధర్. భారద వంతుస్తాగా తలూపింది.

మధ్యాహ్నం భోజనాలైన తర్వాత శ్రీధర్ భారదతో మాట్లాడుతూ తన రాత్రి ప్రమాదం సంగతి చెప్పాడు.

“అమ్మయ్యా” — అంటూ భారద గుండెం మీద చేయి వేసుకుని, అప్రయత్నంగా సుంగళ సూత్రాలను కళ్లకడ్డుకుంది.

“ఇంకా నయం. కారు ప్రమాదం జరిగి కూడా ఏ కాలో చేయ్యో విరక్తుండా కేసుగా ఉన్నారంటే ఆదంతా భగవంతుని దయే.” అని మనసులోనే భగవంతునికి భక్త్యుణ్ణలి ఫుటించింది.

ఇంతసేపూ ఆమెవైపు మామస్తైపు శ్రీధర్ పైకి నవ్వేశాడు. నిజంగా కోపమొచ్చింది భారదకు.

“అంత గండం గడచి బయట పడ్డందుకు నేను సంతోషిస్తుంటే నవ్వుతావేం? అయినా కారు మీలాంటి మొండివాళ్ల చేతుల్లో ఉండవలసింది కాదులేండి. కొంచెం ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకునే వాళ్లకే కారు. మీకు తెచ్చా ప్రతమా ఇష్టంవచ్చిన వేగంతో కారు నడిపితే రోడ్డుమీద మనుషులు పడవాలా? ఇటువైపు రోడ్డుమీద వేగం అనలే పనికిరాదు. అసలా కారు అమ్మి వేయండి. అదిలేజాతే గడవదా”

— గడ గడ ఆదేశాలిస్తున్న భారదను చూస్తే శ్రీధర్ కి ముచ్చటేసింది.

“హయర్, హయర్, నా డ్రైవింగ్ మాటలా ఉన్నా గొప్ప వక్రగా నువ్వు త్వరలోనే రాజీనాస్తు. మహిళా మండలిలో ముఖ్యురాలివిగా నిలెందుకు పేరొచ్చిందో ఇప్పుడు నా కర్మమైంది.”

— స్టేటు ఫిరాయింది వచ్చుట్టు కొడుతున్న శ్రీధర్ వైపు చిరుకోసంతో చూసింది భారద.

శ్రీధర్ లేచి నిలబడి, — “కారూ! ఇప్పుడు నాకు చాలా సమంది. తర్వాత సావకాశంగా నీ తెక్కురు వింటాను. వెంటనే పట్నం పోయి మెకానిక్ ను తీసుకుని, కారు బాగుచేయించి తీసుకురావాలి బై బై” — అంటూ, తనక్కడంటే ఇంకేమైనా

తెక్కురు దరమతురేదేమోనని కళ్లుమాసి తెలి తోపలే బయటపడ్డాడు.

“జాగ్రత్త కొంచెం ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకు డ్రైవ్ చేయండి” — అన్న భారద వాల్చింగు గాలిలో కలిసిపోయింది.

శ్రీధర్ పట్నం వెళ్లి, మెకానిక్ ను వెంటబెట్టు కుని, ట్యాక్సీలో తన కారు దగ్గరికి చేరుకున్నాడు. కారు బాగుయేటప్పటికి చీకటిపడింది. మెకానిక్ కి, ట్యాక్సీకి దర్శిచ్చి పంపిసి కారును కూమారం వైపు మరల్చాడు.

“పాపారూగా డ్రైవ్ చేస్తున్న శ్రీధర్ — నిన్ను రాత్రికి ఈ రాత్రికి ఎంత తేడా” అనుకున్నాడు మనస్సులోనే

— ఆ వ్యత్యాసం కళ్లమూండు మెదుల్లాంటే.

ముత్యాలు వెదబల్లిపట్టున్న ఆకాశం, అంతటా విస్తరిల్లిన వెన్నెల వెలుగులు, సున్నితంగా వలక రిమ్మన్న చల్లని గాలి. — వీటివల్ల ఎంతో ఆహ్లాద కరంగానున్న ఈ రోజు రాత్రికి, మబ్బులు దట్టంగా క్రమ్మిప ఆకాశం, కప్పు పొడుచుకున్నా కావధాని కటిక చీకటి, కుండపోతగా కురిసే వాన మోరూ — వీటితో ఎంతో భయంకరంగా, తన పాలిట శనిగా దాపురించిన, నిప్పటి రాత్రికి, — ఎంత తేడా!

తన మనసులో మాదా ఎంత ప్రశాంతత భయం కరమైన పూహలతో సతమతమైన నిప్పటి రోజుకీ, ఉత్సాహంతో ఉక్కిరిబిక్కిరోతున్న ఈ రోజుకీ — ఎంత భేదం.

శ్రీధర్ లైం చూసుకున్నాడు. ఇంకోక పది, పదిహేను నిమిషాల్లో తనూ భారద ననుక్షంతో ఉంటాడు. అనంత అద్భుతవంతుడు! నిన్ను ఆభరవలసిన ఆర జీవితం ఇంకా ఎన్నో వసంతాలను ఎదురు చూడవలసింది.

కారు వంతెన చేరింది. దాన్ని దాటే లోపలే “ఫెక ఫెక” పంలూ కర్రవంతెన కూలిపోయింది. రాత్రంతా వానకు నాని, పుచ్చిన కర్రస్థంభాలలో నిల్చిన వంతెన, కారు వేగనికి తట్టుకోలేక, శ్రీధర్ ను తనలోనే చేర్చుకుని, జీవయాత్ర చాలించింది. ★

